

Motion till riksdagen 2009/10:A416

av Börje Vestlund m.fl. (s)

Turordningsregler i lagen om anställningsskydd

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över undantaget i lagen om anställningsskydd som gäller att arbetsgivare kan undanta två personer från turordningslistan vid uppsägning på grund av arbetsbrist.

Motivering

Lagen om anställningsskydd tillkom år 1974. I huvudsak fastslogs att uppsägning kan ske på grund av arbetsbrist eller på grund av personliga skäl. Begreppet personliga skäl har kommit att tolkas i vid mening, och idag med drygt 30 års användning finns en ganska tydlig rättspraxis när det gäller olika fall när en arbetstagare kan sägas upp på grund av personliga skäl.

Den andra grunden är arbetsbrist. Det som var nytt för en del arbetstagare, men långt ifrån alla, var att man skulle sägas upp i turordning, dvs. ”först in sist ut”.

Under åren har det anförts att principen – först in sist ut – skulle hindra företaget från att behålla s.k. nyckelpersoner. År 2001 ändrades lagen så att företag med högst tio anställda fick undanta två personer.

För anställda i små företag kan undantaget skapa problem då effekten blir att det alltför ofta används godtyckligt. Man gör sig hellre av med äldre, medarbetare med invandrabakgrund eller de som riskerar att vara borta från arbetsplatsen, exempelvis småbarnsföräldrar, de med hög sjukfrånvaro och kvinnor i fertil ålder.

En annan effekt är att det numer har skapats en rättspraxis om hur man ska se på nyckelpersoner och turordningsregler. Samtidigt har möjligheterna att genom förhandlingar med den fackliga organisationen göra undantag från

Fel! Okänt namn på

turordningsreglerna alltid funnits och oftast fungerat bra också ur ett arbetsgivarperspektiv.

Det är nu hög tid att ta bort denna diskriminerande regel och tillmäta parterna på arbetsmarknaden den roll som den nuvarande regeringen så ofta betonar.

Stockholm den 2 oktober 2009

Börje Vestlund (s)

Helén Pettersson i Umeå (s)

Inger Jarl Beck (s)